KONKLUZJE ZE SPOTKANIA REGULATORÓW I OPERATORÓW SYSTEMÓW PRZESYŁOWYCH Z PAŃSTW V4 ORAZ AGENCJI DO SPRAW WSPÓŁPRACY ORGANÓW REGULACJI ENERGETYKI, POSWIĘCONEGO KWESTIOM GAZOWYM

11 lutego 2015 r., Praga

W wyniku dyskusji na spotkaniu przedstawiciele organów regulacji energetyki z państw V4 doszli do następujących wniosków.

PROJEKTY WSPÓLNEGO ZAINTERESOWANIA (“PCI”)

Regulatorzy podkreślili znaczenie regionalnego podejścia do rozwoju projektów, w szczególności dla zapewnienia odpowiedniego rozmiaru projektów, co pozwoli przyciągnąć zainteresowanie inwestorów. Regulatorzy są także gotowi udzielić niezbędnej pomocy zarówno w ramach istniejących ram prawnych, jak i poprzez instrumenty przewidziane w rozporządzeniu w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, pod warunkiem, że korzyści z projektów będą wyraźnie widoczne i osiągną poziom, który umożliwi zastosowanie specjalnego traktowania przez regulatora.

W odniesieniu do zaprezentowanych projektów PCI regulatorzy przyznali, że wszystkie kandydujące projekty powinny być właściwie przeanalizowane aby zapewnić, że deklarowane korzyści są osiągalne. Zgodzili się również, że przy planowaniu projektów inwestycyjnych należy uwzględnić regionalne i europejskie znaczenie poszczególnych projektów oraz jednocześnie unikać budowy nadmiernej przepustowości. W ramach całego procesu wyboru projektów Regulatorzy są gotowi i chętni do zapewnienia doradztwa i pomocy. Wyrażają nadzieję, że ich ekspertyza zostanie wzięta pod uwagę w procesie sporządzania drugiej listy projektów PCI.

Regulatorzy wątpią, że koszty budowy infrastruktury służącej zwiększeniu bezpieczeństwa dostaw, które z definicji jest kwestią zewnętrzną, mogą zostać w pełni pokryte w taryfie płaconej przez uczestników rynków oraz użytkowników infrastruktury. Dlatego też namawiają Komisję Europejską aby przy dystrybucji środków publicznych nadała priorytet projektom z największymi korzyściami dla bezpieczeństwa dostaw. Jednocześnie istotne jest także wzięcie pod uwagę interesu konsumentów oraz zapewnienie porównywalnych korzyści dla wszystkich uczestniczących państw V4.

BEZPIECZEŃSTWO DOSTAW

Regulatorzy z zadowoleniem przyjęli publikację wyników stress testów przez Komisję Europejską oraz docenili wysiłki, jakie w zadanie to włożyły państwa członkowskie i operatorzy systemów przesyłowych. Organy regulacyjne potwierdzają wyniki stress testów, jednak nie w pełni podzielają wnioski i rekomendacje. Regulatorzy z regionu V4 zgłosili szereg

zastrzeżeń na etapie tworzenia komunikatu dotyczącego stress testów, które nie zostały uwzględnione. Regulatorzy mają szczególne wątpliwości odnośnie do nadmiernego zaufania do funkcjonowania rynku w trudnych warunkach.

Regulatorzy w pełni rozumieją znaczenie zasady solidarności, jednak biorąc pod uwagę podstawową odpowiedzialność poszczególnych państw członkowskich za bezpieczeństwo dostaw do odbiorców chronionych, widzą uzasadnienie dla tego aby państwa członkowskie miały pewien stopień wolności przy przyjmowaniu konkretnych środków na poziomie krajowym w sytuacjach nadzwyczajnych.

Jednakże regulatorzy zgadzają się, że niezbędne jest wcześniejsze zdefiniowanie procedur awaryjnych oraz zapoznanie z nimi uczestników rynku, aby nie podważać ich zaufania do funkcjonowania rynku z powodu obaw o arbitralną ingerencję ze strony władz państwowych. W tym względzie warto zbadać potencjał zharmonizowanego podejścia regionalnego do planowania kryzysowego.

INTEGRACJA RYNKU

Regulatorzy z żalem odnotowali niską skuteczność obecnego kształtu regionu Południowego/Południowo-wschodniego w ramach gazowej inicjatywy regionalnej. Zgodnie z konkluzjami z 26. Forum Madryckiego, regulatorzy rekomendują modyfikacje organizacji prac regionu. W szczególności proponują powołanie mniejszych sub-grup w ramach regionu. Grupy takie, które z definicji będą bardziej elastyczne, powinny być zarządzane przez podejście nastawione na realizację projektów, aby skutecznie osiągnąć cele regionalnej inicjatywy gazowej południowo-wschodniej. Poza tym regulatorzy wierzą, że państwa V4 mogłyby w naturalny sposób tworzyć jedną z takich sub-grup.

Organy regulacyjne z zadowoleniem przyjęły publikację zaktualizowanego Docelowego Modelu Rynku Gazu (Gas Target Model - GTM). Jednakże regulatorzy wskazali, że implementacja rekomendowanych modeli integracji rynku będzie miała poważny i bezprecedensowy wpływ na funkcjonowanie rynków, które wymagają dokładnej analizy. Faktyczne wdrażanie GTM w regionie V4 będzie zależało od zharmonizowanej implementacji kodeksów sieci i będzie musiało odzwierciedlać zmiany zachodzące na rynkach w kolejnych latach. Istotne jest także aby wszystkie uczestniczące państwa oraz ich odbiorcy dzielili się korzyściami płynącymi z integracji rynków na uczciwych warunkach.

Regulatorzy są zdania, że prace w ramach projektu integracji rynków gazu V4 powinny być kontynuowane. Ważne jest aby wszystkie zaangażowane strony miały głębsze zrozumienie dla integracji rynku gazu w regionie V4 oraz płynących z niej korzyści na szczeblu regionalnym. W związku z tym regulatorzy podejmą bliższą współpracę zarówno z uczestnikami rynku, jak i władzami państwowymi aby osiągnąć cele projektu.

Urząd Regulacji Energetyki (Czechy)
Pani Alena Vitásková
Prezes

Urząd Regulacji Energetyki (Polska)
Pan Maciej Bando
Prezes

Urząd Regulacji Węgierskiej Energetyki i Usług Komunalnych (Węgry)
Pan Lajos Dorkota
Prezes

Urząd Regulacji Przemysłu Sieciowego (Słowacja)
Pan Jozef Holjenčík
Prezes